

Cyngor Cymuned Llanystumdwy

Rhaglen waith y Cyngor - nos Iau, 5ed o Hydref 2023 yn brydlon am 7:00 y.h. yn Ystafell Myrddin, Neuadd Goffa Chwilog, a drwy Zoom (gellir cael mynediad i'r cyfarfod drwy gysylltu ar ebost hefo'r Clerc.

1. Ymddiheuriadau.
2. Cyflwyno a chadarnhau cofnodion cyfarfod y Cyngor a gynhaliwyd ar 7fed o Fedi 2023.
3. Llofnodi cadarnhâd taliadau BACS yn dilyn cyfarfod mis Medi 2023.
4. Datgan buddiant personol.
5. Materion gan Cyngor Gwynedd

Rhaglen waith trafndiaeth a priffyrdd mis Hydref 2023

Lleoliad Gwaith	Disgrifiad o'r Gwaith	Gwasanaeth
Llanystumdwy	Tîm Tacluso - Ardal Ni 23 - 27 Hydref	Priffyrdd

6. Rhybuddion gan Adran Trafnidiaeth

Rhybudd - Cau'r ffordd o Bentyrch Uchaf i ffordd Cadair Elwa, Llangybi - i wneud gwaith adfer polyn diffygiol ar ran BT Openreach ar 24.10.2023.

7. Cyngor Gwynedd - ceisiadau cynllunio yn y gymuned

a) Cais Cynllunio rhif: C23/0703/41/DT - Artro, Chwilog, LL53 6PR - estyniad deulawr.

8. Rheolau Sefydlog newydd 2023 - yn dilyn cyfarfod Polisi a gynhaliwyd o flaen y prif gyfarfod ar 06.07.2023, mae'r rheolau newydd wedi cael ei creu/addasu ac angen ei mabwysiadu.

9. Cyllid ar gyfer gwella tiroedd er budd natur

Derbyniwyd ebost gan Alys Lloyd Jones, Swyddog Cefnogi Cymunedau, ar ran Hywyn Williams, Swyddog Bioamrywiaeth, Cyngor Gwynedd yn dweud fod Partneriaeth Natur Gwynedd wedi bod yn llwyddiannus i ddenu arian cyfalaf er mwyn gwella amgylchedd Gwynedd er budd natur.

Mae Dyletswyddau Bioamrywiaeth a Chydnerthedd Ecosystemau (dyletswydd Adran 6) a nodir yn Neddf Amgylchedd Cymru 2016, yn ei gwneud yn ofynnol bellach i awdurdodau cyhoeddus, gan gynnwys cynghorau cymuned, geisio cynnal a gwella bioamrywiaeth cyn belled a bod hynny'n gyson â chyflawni ei swyddogaethau priodol.

O dan rhaglen waith "Cymunedau Gwyrdd Gwynedd" mae cyfle wedi codi i gynghorau cymuned i ymgeisio am gyllid penodol sydd wedi ei glustnodi ar gyfer gwella tiroedd er budd natur, sydd o dan ein perchnogaeth neu â cyfrifoldeb amdano.

Gweler enghreifftiau o'r hyn a ellir eu cyllido o dan raglen Cymunedau Gwyrdd Gwynedd -

- Creu dolydd blodau cynhenid a chynllun rheolaeth
- Coedlannau cynhenid

- Arolygon rhywogaethau
- Perllannau o goed cynhenid Cymreig
- Ail sefydlu terfynau traddodiadol
- Gwella mynediad i gynefinoedd / bioamrywiaeth lleol
- Creu tirweddau / nodweddion er mwyn hybu bioamrywiaeth
- Cynnal tiroedd er budd natur

(nid yw'r rhestr yma yn gynhwysol i'r enghreifftiau uchod yn unig)

Os oes gan y cyngor ddi-ddordeb ymgeisio am gyllid i wneud newidiadau amgylcheddol cadarnhaol yn yr ardal ac ar yr un pryd yn cyflawni ein dyletswyddau o dan Deddf Amgylchedd (Cymru) 2016, dylid cysylltu â Mr Hywyn Williams am fwy o wybodaeth.

10. **Pwyllgor Ardal Arfon Dwyfor Un Llais Cymru** - 20.09.2023 drwy zoom - Cynghorydd Aled Lloyd Evans a'r Clerc yn bresennol - Rhian Hughes o Menter Môn yn son am gyswllt Wifi cyhoeddus mewn trefi a phentrefi yng Ngwynedd, a Rachel Carter, Swyddog Lleoedd Lleol ar gyfer codi ymwybyddiaeth byd natur o Un Llais Cymru.

11 **Cylchlythyr newydd gan Un Llais Cymru** - ebost wedi cael ei anfon at bawb.

12. **Cynnig - Diwygio Amodau Tai Teg** gan Cynghorydd Jina Gwyrfai (ac aelodau Cyngor Cymuned Pistyll), a dyma y maent wedi ei nodi:-

“Y casgliad yw nad oedd y cynnig yn ddigon manwl na chlir . ‘Nid yw'r Cynnig yn barod i'w drafod', er fy mod i wedi cael cefnogaeth nifer helaeth o Gynghorau Cymuned yn Nwyfor a Chynghorwyr Sir ymhellach, ac wedi ymgynghori ac addasu'r cynnwys i gwrdd â rhai o'r sylwadau a dderbyniwyd

Mae'n rhaid felly cael mwy o eglurdeb o'r diffygion, h.y. 'tystiolaeth' i brofi paham mae'n hanfodol i adolygu'r amodau presennol - er mwyn helpu pobl ifanc ein hardaloedd i gael hyd i gartref fforddiadwy yn eu cynefin.

Gofynnaf felly am eich help ymhellach, fel isod :-

1. Oes posib i aelodau'r Cyngor Cymuned anfon gwybodaeth yn uniongyrchol ataf fi am achosion - gyda chaniatâd yr ymgeiswyr aflwyddiannus, wrth gwrs ?

Cynghorydd.JinaGwyrfai@gwynedd.llyw.cymru

2. A wnewch chi ystyried yn eich cyfarfod Cyngor nesaf ;
 - a) Anfon gair at eich Cynghorydd Sir i ofyn am gefnogaeth i gynnig yn y dyfodol
 - b) Anfon llythyr at Tai Teg yn sôn am yr angen i newid ei amodau i gael effaith yn lleol”

Angen trafod.

13. **Ambiwllans awyr - cyfarfod cyhoeddus** - yn Ysgol Glan y Môr, Pwllheli nos Fercher 18 o Hydref 2023 fel rhan o'r broses ymgynghori ynglŷn â dyfodol yr Ambiwllans Awyr yng Nghaernarfon a'r Trallwng.

14. **Sefyllfa Twristiaeth yn yr ardal**

Gweler isod neges sydd wedi ei anfon gan Cyngor Cymuned Llannor at wasanaeth Polisi Cynllunio, Cyngor Gwynedd. Byddai'r aelodau yn ddiolchgar o dderbyn barn Cynghorau Cymuned / Tref cyfagos ar y sefyllfa.

“**Parthed: Sefyllfa twristiaeth yn yr ardal.**

Yng nghyfarfod Cyngor Cymuned Llannor ar y 6ed o fis Medi 2023, trafodwyd sefyllfa twristiaeth yn yr ardal. Nodwyd bod economi ardal Dwyfor yn ddibynnol iawn ar dwristiaeth yn ogystal ag amaethyddiaeth a bod llawer o drigolion yr ardal yn gyflogedig yn y sectorau hyn.

Mae rhai busnesau yn honni bod llai o ymwelwyr yn yr ardal eleni a bod nifer yr wythnosau gosod i lawr. O ystyried hynny ochr yn ochr a nifer y ceisiadau cynllunio (a'r ymgynghoriadau cyn cyflwyno cais) i ddarparu mwy o lefydd gosod ar gyfer ymwelwyr, roedd rhai aelodau yn bryderus ynghylch effaith polisiau cynllunio Cyngor Gwynedd yn y maes hwn.

Ymysg y pryderon nodwyd na fu buddsoddi sylweddol yn isadeiledd yn yr ardal (dwr yfed, trydan, carthffosiaeth, y rhwydwaith cyfathrebu a'r rhwydweithiau ffyrdd) i ymdopi a'r cynnydd a fu yn y ddarpariaeth ar gyfer ymwelwyr. Nodwyd ymhellach y gallai gorddarpariaeth o unedau gwyliau danseilio brodorion i ennill bywoliaeth yn y sector hwn.

Byddai'n dda gan yr aelodau gael ateb i'r cwestiynau hyn:

1. A yw'r ddarpariaeth ar gyfer ymwelwyr yn yr ardal yn mynd i gyfeiriad gorddarpariaeth ac a yw dal i ganiatáu ceisiadau yn rhoi pwysau ar isadeiledd sydd eisoes yn annigonol?
2. Beth yw'r sefyllfa yn ardaloedd y Cynghorau Cymuned cyfagos?
3. Beth yw strategaeth hir dymor Cyngor Gwynedd gyda golwg ar dwristiaeth a'r problemau a ragwelir yn sgil datblygiadau pellach?"

Materion yn y gymuned.

15. Llanystumdwy

16. **Llun o eglwys a phont Llanystumdwy** – Clerc wedi derbyn y llun a bydd angen penderfynu lle i'w osod, nid oedd y perchennog eisiau cyfraniad tuag at y gost o'i anfon drwy'r post, dim ond llun ohono ar y wal yn ei gartref newydd.

17. **Arwyddion coch lle bu'r fainc rhwng Llanystumdwy a Bron Eifion** – Clerc wedi derbyn cadarnhad fod yr Adran Priffyrdd am ei tynnu oddi ar y safle, a thorri'r gwair ar hyd y lon fawr.

18. Rhoslan/Ynys

19. Chwilog

20. Pencaenewydd/Sardis

- a) Sawl coeden wedi marw ac mewn perygl o syrthio ar draws y lon rhwng Rorsedd Fawr a Drofa, Pencaenewydd – un goeden wedi syrthio mewn storm ychydig wythnosau yn nol, a bu'n rhaid cau y ffordd er diogelwch.
- b) Coeden yn pwysu ar linnell ffon ger Tanllyn.
- c) Coed helyg yn tyfu'n wyllt rhwng y lon fawr a llyn 'wakestock' yn Glasfryn, ac yn ymestyn i'r lon.

21. Llangybi

- a) **Cae Chwarae** – wedi derbyn adroddiad arall blynyddol gan Fields in Trust 18.09.2023 - efallai byddai'n syniad trefnu i beintio'r offer fel nad ydynt yn rhydu mwy.
- b) Y Clerc wedi cysylltu hefo Nia Hughes, Swyddog Ariannu Cronfa Gymunedol y Loteri ar 19.07.2023. Eglurodd byddai modd gwneud cais am arian hyd at £10,000.00 tuag at wneud gwellianau i'r cae chwarae, ac mae posiblwydd y bydd y ffigwr hwn yn cynyddu i £20,000.00 flwyddyn nesaf. Dywedodd y byddai'n anfon manylion atom. Yn dilyn y cyfarfod fis Medi, gofynwyd i'r Clerc holi tybed a fyddai modd gwneud cais am arian grant eleni a flwyddyn nesaf, ond ni dderbyniwyd ymateb ganddi eto.

22. Materion Ariannol

Adroddiad Ariannol gan y Clerc a'r Swyddog Ariannol Cyfrifol.

Bydd y Clerc yn anfon ebost at y cynghorwyr i gyd cyn y cyfarfod, drwy gynnwys dogfen 'excel' o'r sefyllfa ariannol hyd at 30.09.2023. Mae hyn yn cadw golwg manwl ar y gwariant sydd eisioes wedi ei wneud.

23. Cyflog Clerc – derbyniwyd hysbyseb am swydd clercc mewn cyngor arall yn yr ardal, yn cynnig £15.00 yr awr am 5 awr yr wythnos. Mae Clerc Cyngor Cymuned Llanystumdwy yn derbyn £12.73 yr awr ers 01.04.2023, am 8 awr yr wythnos. Mae wedi gwneud ymholiadau hefo Un Llais Cymru, a derbyniwyd y wybodaeth isod ganddynt:-

“Mae'r byd wedi newid yn sylweddol ers 2018:

1. Mae llwyth gwaith y Clerc wedi cynyddu'n sylweddol. Er enghraifft, mae'n rhaid i Glercod yn awr wneud adroddiadau blynyddol, cynlluniau hyfforddi ac archwiliadau dwys.
2. Mae COVID wedi rhoi hwb sylweddol i gyfraddau cyflog. Mae archfarchnadoedd bellach yn talu cyfradd sylfaenol o £12.50 am waith di-grefft. Mae'r rhan fwyaf o gynghorau bellach yn talu lleiafswm o £15.67 yr awr i Glercod profiadol.

Buaswn i yn awgrymu eich bod yn gofyn i'ch Cyngor am adolygiad o'ch cyflog a'ch oriau gwaith er mwyn ystyried y newidiadau hyn”.

24. Cyfarfod Busnes/Cyllid – cael ei gynnal o flaen y prif gyfarfod.

25. Taliadau BACS angen cael ei gwneud yn dilyn y cyfarfod:

26. Cyflog mis Medi 2023 y Clerc i'w rannu rhwng y Clerc a Chyllid a Thollau EM.

Enw/Rheswm	Swm £	Cyfanswm Taliad net £	Taliad BACS:- £
Cyflog sylfaenol y Clerc, Medi 2023 35 awr y mis x £12.73 = £445.55	445.55 = Llai treth £89.20 = <u>£356.35</u>	<u>356.35</u>	<u>356.35</u>
Cyllid a Thollau EM Treth ar enillion y Clerc Medi 2023	446.00 x 20% = <u>£89.20</u>	<u>89.20</u>	<u>89.20</u>
Costau swyddfa'r Clerc Medi 2023	<u>£26.00</u>	<u>26.00</u>	<u>26.00</u>

Materion hwyr

27. Cais cynllunio - Capel Moriah, Llanystumdwy (C23/0721/41/CR)

Bwriad : Addasiadau i'r gosodiad mewnol yn dilyn caniatad C21/0421/41/CR

28. Cais cynllunio - Pant Y Rhos Ffordd Rhoslan, Rhoslan C23/0767/41/LL

Bwriad : Torri coed a prysgrwydd am 15 medr naill ochr i'r fynedfa i'r cae er gwella'r fynedfa a creu lleiniau gwelededd diogel ac yna ail blannu yr un nifer o goed a llwyni wedi ei osod ymhellach yn ôl

Bydd angen penderfynu os mai ar y nos Iau 02.11.2023 fydd y cyfarfod nesaf, yn Ystafell Myrddin, Neuadd Goffa Chwilog ac yn rhithiol.

It is possible to get an English translation of any minute, please contact the Clerk.